

DOKUMENTACJA PPP

UWAGI

WAŻNE

- Prawidłowe prowadzenie dokumentacji związanej z pomocą psychologiczno-pedagogiczną
- Źródło: PORTAL OŚWIATOWY

PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1646) - § 8, § 11 ust. 3.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591) - § 22, § 26.

PROGRAMY ZAJĘĆ

- Wymagana dokumentacja jest określona w rozporządzeniu w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania oraz powinna być gromadzona w związku z działaniami podejmowanymi w ramach udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 22 i 26 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej). Przedszkole, szkoła i placówka prowadzą dzienniki innych zajęć.
- W związku z zakresem danych wpisywanych do dziennika konieczne jest **opracowanie programów poszczególnych zajęć oraz udokumentowanie działań związanych z oceną efektywności udzielanej pomocy oraz wniosków do pracy z uczniem ukierunkowanych na poprawę jego funkcjonowania (§ 20 ust. 9 ww. rozporządzenia)**. Specjaliści powinni również prowadzić dzienniki swoich zajęć.
- Ponadto placówka gromadzi, w indywidualnej teczce dla każdego dziecka/ucznia dokumentację badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę, a także indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne oraz indywidualne programy zajęć.

WAŻNE

- W związku z zakresem danych wpisywanych do dziennika konieczne jest opracowanie programów poszczególnych zajęć oraz udokumentowanie działań związanych z oceną efektywności udzielanej pomocy oraz wniosków do pracy z uczniem ukierunkowanych na poprawę jego funkcjonowania (§ 20 ust. 9 ww. rozporządzenia).
- Specjaliści powinni również prowadzić dzienniki swoich zajęć.
- Ponadto placówka gromadzi, w indywidualnej teczce dla każdego dziecka/ucznia dokumentację badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę, a także indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne oraz indywidualne programy zajęć.

RODZICE!

- **Należy zadbać o udokumentowanie współpracy z rodzicami i innymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym:**
  - pisemnych informacji dotyczących form i okresu objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole,
  - wniosków rodziców w sprawach zwolnień z określonych zajęć, objęcia dziecka pomocą itp.,
  - dokumentację związaną z formułowanymi opiniami nauczycieli i specjalistów przekazywanymi rodzicom lub instytucjom w ramach ich kompetencji np. do poradni psychologiczno-pedagogicznej,
  - notatki z rozmów, spotkań, ustaleń itp. lub pozyskiwanymi z tych instytucji (opinie, orzeczenia).

DZIENNIK SPECJALISTY

- Jednym z podstawowych dokumentów w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest dziennik pracy specjalisty. Pedagog, psycholog, logopeda, doradca zawodowy, terapeuta pedagogiczny lub inny specjalista zatrudniony w szkole prowadzi dziennik realizowanych przez siebie czynności (§ 18 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji).

DZIENNIK SPECJALISTY

- Do dziennika swoich zajęć specjalista wpisuje:
  - tygodniowy plan swoich zajęć,
  - zajęcia i czynności przeprowadzone w poszczególnych dniach, w tym informacje o kontaktach z osobami i instytucjami, z którymi współdziała przy wykonywaniu zadań,
  - imiona i nazwiska dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków, objętych różnymi formami pomocy, w szczególności pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

DZIENNIKI TE MOGĄ BYĆ PROWADZONE JAKO DZIENNIKI ZAJĘĆ INDYWIDUALNYCH LUB ZAJĘĆ GRUPOWYCH.

- Dziennik innych zajęć musi zawierać konkretne dane
- Zajęcia prowadzone przez specjalistów z dziećmi lub uczniami powinny być dokumentowane w dziennikach innych zajęć (§ 11 ww. rozporządzenia). Również w tym zakresie nie ma przeciwwskazań, by uwzględnić specyfikę organizacji określonych zajęć i własne rozwiązania, z zachowaniem obligatoryjnych zapisów określonych w przepisach. Z uwagi na formę pracy dzienniki te mogą być prowadzone jako dzienniki zajęć indywidualnych lub zajęć grupowych.
- Dziennik innych zajęć, w tym zajęć prowadzonych przez specjalistów, musi zawierać:
  - imiona i nazwiska odpowiednio dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków,
  - daty i tematy przeprowadzonych zajęć,
  - liczbę godzin tych zajęć,
  - odnotowanie obecności uczestników na zajęciach,
  - potwierdzenie przeprowadzenia zajęć podpisem nauczyciela.

DZIENNIKI TE MOGĄ BYĆ PROWADZONE JAKO DZIENNIKI ZAJĘĆ INDYWIDUALNYCH LUB ZAJĘĆ GRUPOWYCH.

- W przypadku zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej do dziennika tych zajęć wpisuje się:
  - nazwiska i imiona uczniów (w porządku alfabetycznym),
  - oddział, do którego uczęszczają,
  - adresy poczty elektronicznej rodziców i numery ich telefonów - jeżeli je posiadają (w przypadku szkół policealnych dla młodzieży oraz szkół dla dorosłych nie wpisuje się danych rodziców pełnoletnich uczniów albo słuchaczy),
  - indywidualny program pracy z uczniem, a w przypadku zajęć grupowych – program pracy grupy,
  - tygodniowy rozkład zajęć,
  - daty i czas trwania oraz tematy przeprowadzonych zajęć,
  - ocenę postępów i wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem,
  - odnotowanie obecności uczniów na zajęciach,

DZIENNIKI TE MOGĄ BYĆ PROWADZONE JAKO DZIENNIKI ZAJĘĆ INDYWIDUALNYCH LUB ZAJĘĆ GRUPOWYCH.

- potwierdzenie podpisem przeprowadzenia zajęć, z zastrzeżeniem obowiązków nauczyciela wynikających z prowadzenia dokumentacji wyłącznie w formie elektronicznej, tj. wymagań określonych w § 22 ust. 5 rozporządzenia w sprawie prowadzenia dokumentacji – wpisanie przez nauczyciela w dzienniku elektronicznym tematu zajęć jest równoznaczne z potwierdzeniem przez nauczyciela przeprowadzenia tych zajęć.

DZIENNIKI TE MOGĄ BYĆ PROWADZONE JAKO DZIENNIKI ZAJĘĆ INDYWIDUALNYCH LUB ZAJĘĆ GRUPOWYCH.

- W dzienniku innych zajęć, oprócz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, należy również zapisywać prowadzenie zajęć rewalidacyjnych prowadzonych przez specjalistów z uczniami z niepełnosprawnością, posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

PROGRAM ZAJĘĆ

- Program zajęć prowadzonych przez specjalistów
- Podstawą pracy specjalistów jest odpowiednie rozpoznanie potrzeb i możliwości uczniów oraz opracowanie właściwej strategii oddziaływań w zależności od potencjału ucznia, głębokości zaburzeń, indywidualnych predyspozycji. Cechy funkcjonowania konkretnego dziecka wymagają podjęcia decyzji o rodzaju oddziaływań, formie zajęć (czy będą to zajęcia indywidualne, zespołowe, praca w parach), okresie udzielania pomocy, częstotliwości spotkań, wymiarze zajęć, w tym czasie trwania zajęć – np. 30, 60 minut. Na tej podstawie każdy specjalista powinien opracować program prowadzonych przez siebie zajęć. Programy zajęć są obligatoryjnym elementem pracy specjalisty – zarówno indywidualne, jak i grupowe muszą być wpisane do dziennika określonych zajęć prowadzonych przez nauczyciela lub specjalistę (§ 11 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji).

PROGRAM ZAJĘĆ

- Przepisy nie precyzują zawartości programów zajęć terapeutycznych ani ich struktury. Konstruując program, specjalista musi jednak wziąć pod uwagę wyniki diagnozy potrzeb i potencjału konkretnego ucznia. W przypadku programu zajęć dla grupy uczniów należy wziąć pod uwagę również rzetelną analizę i ocenę możliwości – z jednej strony indywidualizacji pracy, z drugiej – ujednoczenia oddziaływań terapeutycznych z uwagi na zbliżone/jednorodne potrzeby uczniów.
- Przygotowując program, specjalista musi także zdecydować o doborze metod, form pracy i środków dydaktycznych uwzględniających zasady pracy terapeutycznej wynikające z metodyki postępowania terapeutycznego w danej specjalności.

PROGRAM ZAJĘĆ

- Zawartość programu będzie każdorazowo zależna od rodzaju terapii oraz zakresu koniecznych oddziaływań, głębokości i różnorodności deficytów ucznia lub grupy uczniów oraz wyznaczonych przez specjalistę celów konkretnej formy terapii.
- Warto wypracować w zespole nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniami ramowy program zajęć, tj. określić te elementy struktury programu, które będą obowiązywały wszystkich prowadzących zajęcia przy planowaniu pracy z uczniami.

PROGRAM ZAJĘĆ

- Warto również pamiętać, że inna będzie zawartość, objętość, poziom szczegółowości oraz rodzaj i zakres oddziaływań planowanych w programach terapii opracowywanych dla grupy lub indywidualnie dla ucznia przez tego samego specjalistę, np. dla grupy uczniów, których logopeda zakwalifikował na zajęcia w celu stabilizowania artykulacji (np. określonej głoski czy grupy głosek), inna dla ucznia z afazją czy zespołem Aspergera, inna dla uczniów, z którymi logopeda pracuje w zakresie nauki czytania i pisania czy ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju mowy i języka.

PROGRAM ZAJĘĆ

- Program może mieć dowolną formę – tabeli lub tekstu ciągłego z odniesieniem do poszczególnych obszarów wspomagania dziecka lub ucznia. Ważne, by był praktycznym narzędziem w pracy specjalisty.
- Poziom szczegółowości programu w każdym przypadku będzie zależał od doświadczenia specjalisty, jego swobody w wykorzystaniu metod pracy, inwencji i dostępnych pomocy. Będzie też wynikał z gotowości terapeuty do elastycznego reagowania na potrzeby ucznia/uczniów i czynione przez nich postępy w osiąganiu założonych celów terapii, w zależności od oceny potencjału grupy czy konkretnego ucznia. W zależności od decyzji dyrektora ramowy program zajęć może być uzupełniony o szczegółowe rozkłady zajęć (np. w formie konkretnych ćwiczeń czy scenariuszy zajęć).

PROGRAM ZAJĘĆ

- Każde zajęcia powinny mieć określony temat, który specjalista wpisuje do dziennika zajęć; określone cele oraz przebieg zgodny z zasadami pracy specjalistycznego postępowania terapeutycznego. Proponowane ćwiczenia powinny być integralnie związane z programem terapii.

PROGRAM ZAJĘĆ

- W dzienniku zajęć prowadzonych przez specjalistę, zgodnie z wymaganiami prawa, musi znaleźć się ocena postępów i wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem. W przypadku, gdy uczeń był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole, wychowawca klasy planując udzielanie uczniowi pomocy, uwzględnia wnioski dotyczące dalszej pracy, zawarte w dokumentacji dotychczas udzielanej pomocy. Działania wychowawcy powinny być prowadzone we współpracy z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub specjalistami w odniesieniu do zintegrowanych działań nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem.

UWAGA!

- Wychowawca musi więc mieć dostęp do informacji zawartych w dziennikach zajęć specjalistów.

UWAGA!

- Praktycznym rozwiązaniem w zakresie oceny postępów ucznia, oprócz wpisu w dzienniku (który np. z racji ograniczonego miejsca może być zbyt ogólnikowy), może być przekazanie wychowawcy przez specjalistę pracującego z dzieckiem podsumowania w formie pisemnej, na odrębnym druku (np. wydruku podsumowania, jeśli dziennik prowadzony jest według autonomicznego wzoru przyjętego w szkole). Oszczędzi to analizowania wielu dzienników przez wychowawcę i może ułatwić zebranie pełniejszej informacji o wszystkich uczniach w klasie, od wszystkich specjalistów z nimi pracujących.

INDYWIDUALNE TECZKI UCZNIA

- Przedszkole i szkoła gromadzą w indywidualnej teczce dokumentację badań i czynności uzupełniających, prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę, a także inną dokumentację związaną z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Oznacza to, że wszelka dokumentacja związana z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi powinna znajdować się w jego indywidualnej teczce (np. ustalenia dotyczące form, wymiaru i okresu udzielanej uczniowi pomocy, powiadomienia rodziców, notatki z rozmów itd.). **Zgromadzenie w jednym miejscu wszelkich informacji o przebiegu pomocy udzielanej uczniowi z pewnością ułatwi dokonanie kompleksowej i wszechstronnej analizy efektywności udzielanego wsparcia, pozwoli uniknąć powielania działań przez wielu specjalistów, ułatwi planowanie dalszych działań.**

DOKUMENTACJA SPECJALISTY

- Dokumentację działalności specjalistów zatrudnionych w szkole mogą również stanowić:
  - plany pracy,
  - okresowe sprawozdania z pracy,
  - scenariusze przeprowadzonych zajęć, warsztatów i szkoleń,
  - materiały informacyjne,
  - zestawienia i analizy w zakresie powierzonych zadań,
  - dokumentacja porad i konsultacji udzielanych rodzicom, uczniom i nauczycielom w formie innej niż zapis w dzienniku czynności specjalisty (notatki służbowe, kontrakty z uczniami, rodzicami, pisma do instytucji).

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

- OPRACOWANIE GRAFICZNE: A. CZAPLICKA-WOJTAS